

Utbildningsutskottets betänkande

1984/85:33

om anslag till humanistiska fakulteterna m. m. (prop. 1984/85:100)

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1984/85:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkterna D 16—D 28 jämte motioner.

Utbildningsutskottet har från jordbruksutskottet inhämtat yttrande över motion 1984/85:1940 angående radiologisk onkologi. Yttrandet (JoU 1984/85:5 y) är fogat som *bilaga* till detta betänkande.

1. **Humanistiska fakulteterna.** Regeringen har under punkt D 16 (s. 344—346) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att ändra benämning av tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,
2. till Humanistiska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 172 774 000 kr.

Motionerna

1984/85:613 av Eva Hjelmström m. fl. (vpk) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

3. att riksdagen anvisar 500 000 kr. för inrättandet av ett centrum för dansforskning.

1984/85:725 av Eva Hjelmström m. fl. (vpk) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen som sin mening uttalar att humanistisk utbildning och forskning bör ges en ökad plats i högskolan.

1984/85:791 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

26. att riksdagen beslutar att under anslaget Humanistiska fakulteterna anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 5 milj. kr. förhöjt belopp samt begära att regeringen fördelar anslaget på berörda högskoleenheter.

1984/85:1044 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen med ändring i proposition 1984/85:100 under anslaget Humanistiska fakulteterna anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 000 000 kr. förhöjt belopp.

1984/85:1313 av Jan Bergqvist (s) och Lars-Ingvar Sörenson (s) vari yrkas att riksdagen beslutar inrätta en professur i arbetarkultur placerad inom ämnet etnologi vid Göteborgs universitet.

1984/85:1324 av Kerstin Göthberg m. fl. (c) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts rörande humanistisk forskning,

8. att riksdagen till Humanistiska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 000 000 kr. förhöjt reservationsanslag av 177 774 000 kr.

1984/85:2520 av Rune Rydén (m) och Bertil Fiskesjö (c) vari yrkas att riksdagen uttalar sig för att en professur i kinesiska inrättas vid Lunds universitet.

1984/85:2539 av Per Unckel m. fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om ett program för en förstärkning av humaniora,

2. att riksdagen beslutar öka anslagen till de humanistiska och samhällsvetenskapliga fakulteterna med 5 milj. kr. vardera i förhållande till regeringens förslag.¹

Utskottet

I budgetpropositionen (s. 68) anmäler föredragande statsrådet att regeringen med anledning av riksdagens uttalande (rskr. 1983/84:401) om behovet av förstärkning av *den humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningen* har givit humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR) i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att åstadkomma förbättringar inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsområdet samt forskning som avser kulturyttringar och kulturfrågor. Rådet skall inför nästa forskningspolitiska proposition våren 1987 göra en kartläggning av förhållandena inom området samt komma med förslag till åtgärder som, med utnyttjande av de befintliga resurserna inom området, kan höja kvaliteten inom humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning och förbättra arbetsvillkoren för forskarna inom högskolan på dessa områden.

I bilaga 13 till budgetpropositionen (bostadsdepartementet) förordas att under återstoden av den nu löpande planeringsperioden (t. o. m. budgetåret 1986/87) sammanlagt 5 milj. kr. per år av de medel som anvisas till byggforskning och experimentbyggande skall disponeras av HSFR.

Enligt vad som anförs i motion 1984/85:725 (vpk) sker en urholkning av humanistisk och samhällskritisk forskning samtidigt som näringslivets

¹ Yrkandet behandlas även under punkt 4 i detta betänkande.

grepp över högskolorna stärks. För ett utövande av de demokratiska fri- och rättigheterna, för ett trygghet av dessa rättigheter och för att möjliggöra deras försvarande gentemot överhetens angrepp krävs en aktiv och medveten kulturkamp inom alla områden. Inte minst gäller detta ungdomsskolans och högskolans liksom forskningens områden. Med hänvisning till vad som anförts i motionen föreslår motionärerna att riksdagen uttalar sig för att humanistisk utbildning och forskning bör ges en större plats i högskolan (yrkande I).

I motion 1984/85:2539 (m) hävdar motionärerna att det svenska samhället på flera plan och under lång tid har försummat att ge humaniora i den vidaste bemärkelse det utrymme som är nödvändigt. Även om humaniora inte är "nyttigt" i någon mätbar bemärkelse, är humaniora likväl, menar motionärerna, på lång sikt lika oumbärligt som någonsin de tekniska eller ekonomiska disciplinerna. I motionen föreslås att ett samlat program för att förstärka den humanistiska utbildningen och forskningen på alla plan utarbetas skyndsamt (yrkande I).

Utskottet, som i det följande tar ställning till anslag till de humanistiska fakulteterna och i ett annat betänkande kommer att behandla anslaget Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet, har inget att erinra mot de åtgärder som regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens uttalande våren 1984 om en förstärkning på det humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnesområdet. Utskottet noterar att regeringens uppdrag till HSFR bl. a. innefattar att rådet på basis av en problemanalys skall lägga fram konkreta förslag till förbättringar inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsområdet samt forskning avseende kulturyttringar och kulturfrågor.

Utskottet anser att regeringen — på grundval av vad HSFR kommer att redovisa i anledning av uppdraget — i den till våren 1987 planerade forskningspolitiska propositionen för riksdagen bör redovisa åtgärder eller i förekommande fall begära riksdagens godkännande av åtgärder vilka syftar till att åstadkomma den av riksdagen våren 1984 beslutade förstärkningen av den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att angelägna satsningar i vad avser utbildningar på det tekniska området — förslag härom har utskottet tillstyrkt i annat sammanhang — inte får tillåtas bli alltför ensidiga. Det är enligt utskottets uppfattning angeläget att regeringen uppmärksamhet följer utvecklingen beträffande humaniora inom hela utbildningssystemet, såväl högskolan som ungdomsskolan. Regeringen bör, om den finner det påkallat, förelägga riksdagen även förslag om förstärkning av den grundläggande utbildningen i de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnena såväl i ungdomsskolan som i högskolan.

Vad utskottet nu har anfört om förstärkning av humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning samt uppföljning av grundläggande utbildning i humanistiska ämnen bör riksdagen med anledning av motionerna

1984/85:725 yrkande 1 och 1984/85:2539 yrkande 1 som sin mening ge regeringen till känna.

Föredragande statsrådet föreslår att två *professurer får ändrad benämning*. Dels bör den nuvarande professuren i sinologi, särskilt nykinesiska språket, vid universitetet i Stockholm i samband med återbesättande ändras till professur i Kinas språk och kultur, dels bör den ledigblivande professuren i indologi, särskilt nyindisk filologi, vid universitetet i Stockholm i samband med återbesättande ändras till professur i Indiens språk och kulturer. Föredragande statsrådet anmäler att regeringen med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1966:1 bil. 10, SU 1966:42, rskr. 1966:125) har föreskrivit att professuren i arabiska språket, särskilt modern arabiska, vid universitetet i Göteborg skall återbesättas som professur i arabiska.

Utskottet föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att ändra benämning av tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som har förordats i budgetpropositionen.

Föredragande statsrådet erinrar om förutsättningarna för arbetet med 1985/86 års anslagsframställning vilka presenterades i den forskningspolitiska propositionen våren 1984. Där angavs att någon besparing enligt huvudförslaget inte skulle göras för innevarande och de två följande budgetåren vad gäller anslagen till forskning och forskarutbildning inom högskolan.

Med hänvisning till sammanställningen i budgetpropositionen (s. 344) av anslagets fördelning mellan berörda universitet beräknar föredragande statsrådet *anslagen* till 172 774 000 kr. Regeringen föreslår att riksdagen till Humanistiska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisar detta belopp.

I motionerna 1984/85:791 (fp) yrkande 26, 1984/85:1044 (vpk) yrkande 1, 1984/85:1324 (c) yrkandena 7 och 8 samt 1984/85:2539 (m) yrkande 2 i denna del föreslås att riksdagen beslutar anvisa 5 milj. kr. mer än vad regeringen har begärt. Motionärerna hänvisar till riksdagens uttalande våren 1984 om förstärkning av den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningen (rskr. 1983/84:401).

I motionen 1984/85:613 (vpk) anförs att dansen generellt sett är ett eftersatt område beträffande forskningsinsatser och forskarutbildning. För att möjliggöra en kvalitativ utveckling av folkmusik- och folkdansutövandet krävs tillgång till bra dokumentation och seriös forskning. Motionärerna begär att riksdagen anvisar 0,5 milj. kr. för inrättande av ett *centrum för dansforskning* (yrkande 3).

Utskottet vill med anledning av de motionsledes framförda förslagen om en förstärkning av förevarande anslag med 5 milj. kr. anföra följande.

Utskottet erinrar i likhet med motionärerna om riksdagens uttalande våren 1984 om en förstärkning av den humanistiska forskningen. Utskottet

har i det föregående föreslagit riksdagen att göra ett uttalande av innebörden att åtgärder vidtas som på sikt medför att bl. a. den humanistiska forskningen förstärks. Regeringen bör, enligt vad utskottet har förordat, återkomma i denna fråga i samband med den forskningspolitiska propositionen våren 1987. Enligt utskottets uppfattning är emellertid omedelbara insatser motiverade. För att möjliggöra dessa tillstyrker utskottet motionerna 1984/85:791 yrkande 26, 1984/85:1044 yrkande 1, 1984/85:1324 yrkandena 7 och 8 samt 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del om ytterligare 5 milj. kr. under anslaget. Det bör ankomma på regeringen att fördela medlen mellan berörda universitet. Som utskottet ser det bör medlen kunna avse befordringstjänster för dem som har avlagt doktorsexamen (forskarassistenten). Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen till Humanistiska fakulteterna med avslag på budgetpropositionen för budgetåret 1985/86 anvisar 177 774 000 kr.

Beträffande ett särskilt anslag på statsbudgeten för budgetåret 1985/86 till ett centrum för dansforskning vill utskottet anföra följande.

Utskottet har erfarit att det vid universitetet i Stockholm finns intresse för inrättande av ett sådant centrum. Inom den humanistiska fakulteten har man tänkt sig en successiv uppbyggnad av ett sådant centrum med början budgetåret 1987/88. Utskottet vill i sammanhanget peka på att universitet och högskolor för de närmaste budgetåren är ålagda att åstadkomma förnyelse genom omfördelningar inom ramen för befintliga resurser i en storleksordning som motsvarar 2 % per år av de berörda anslagen. Med det anförda avstyrker utskottet yrkande 3 i motion 1984/85:613.

I ett par motioner föreslås två nya professurer.

Enligt vad som anføres i motion 1984/85:1313 (s) är insikten om arbetarklassens kulturformer obetydlig i jämförelse med kunskapen om bondeklassens och borgarklassens kulturer. Den arbetarkultur som väntar på sin beskrivning och vetenskapliga analys omfattar, anför motionärerna, allt från trosföreställningar och berättartraditioner, arbetsförhållanden och yrkestraditioner, boendemönster och andra vardagliga levnadsformer till värderingar och ideologier. Med hänvisning till goda basförutsättningar vid universitetet i Göteborg yrkas i motionen att riksdagen beslutar inrätta en *professur i arbetarkultur* placerad inom ämnet etnologi vid nämnda universitet.

I anslagsframställningen från universitetet i Göteborg återfinns förslag om inrättande av professur i arbetarkultur den 1 juli 1989. Fyra andra professurer har givits högre prioritet. UHÄ har inte fört vidare förslag om professur i arbetarkultur.

Utskottet är med hänsyn bl. a. till det statsfinansiella läget nu inte berett att föreslå riksdagen att uttala sig för inrättande av den i motion 1984/85:1313 föreslagna professuren.

Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

Mot bakgrund av Öst- och Sydostasiens stora och växande betydelse i Sveriges internationella relationer föreslås i motion 1984/85:2520 (m, c) att riksdagen uttalar sig för att *en professur i kinesiska inrättas vid universitetet i Lund*. Som motiv för att en fast organisation för forskning och forskarutbildning om Öst- och Sydostasien vid ett andra universitet byggs upp just i Lund anför motionärerna bl. a. att grundutbildning i öst- och sydostasiatiska språk har bedrivits vid universitetet där sedan länge och att universitetet också sedan länge har samarbetat med vissa för ifrågavarande områdesforskning viktiga institutioner i Köpenhamn.

Utskottet erinrar om att HSFR efter förslag i 1983 års budgetproposition har tillförts medel för förstärkning av prioriterade forskningsområden, varvid ca 700 000 kr. har beräknats för forskning rörande östasiatiska och sydostasiatiska språk, kulturer och samhällsförhållanden. Inom HSFR har därefter en programkommitté utarbetat en rapport med förslag till åtgärder.

Utskottet delar motionärernas uppfattning — vilken också har förts fram av UHÄ i anslagsframställningen för budgetåret 1985/86 — att det är mycket betydelsefullt att man i de internationella förbindelserna stödjer sig på kunskap om kultur och andra samhällsförhållanden i de länder man har utbyte med. Utskottet noterar emellertid att UHÄ inom ramen för sitt huvudförslag i sin anslagsframställning inte har fört fram förslag om professur i kinesiska vid universitetet i Lund. Utskottet är inte berett att föreslå riksdagen att göra det av motionärerna begärda uttalandet om professur i kinesiska i Lund.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 1984/85:2520.

Åberopande det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *förstärkning av den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningen m. m.*
att riksdagen med anledning av motionerna 1984/85:725 yrkande I och 1984/85:2539 yrkande I som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anført,
2. beträffande *ändrad benämning på tjänst som professor (L 24:26)*
att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta de ändringar som har föreslagits i proposition 1984/85:100,
3. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen till *Humanistiska fakulteterna* med bifall till motionerna 1984/85:791 yrkande 26, 1984/85:1044 yrkande I, 1984/85:1324 yrkandena 7 och 8 samt 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del och med avslag på proposition 1984/85:100 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 177 774 000 kr.,
4. beträffande ett *centrum för dansforskning*
att riksdagen avslår motion 1984/85:613 yrkande 3,
5. beträffande *professur i arbetarkultur vid universitetet i Göteborg*

- att riksdagen avslår motion 1984/85:1313,
6. beträffande *professur i kinesiska vid universitetet i Lund*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2520.

2. **Teologiska fakulteterna.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 17 (s. 346—347) och hemställer

att riksdagen till *Teologiska fakulteterna* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 12 862 000 kr.

3. **Juridiska fakulteterna.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 18 (s. 348—349) och hemställer

att riksdagen till *Juridiska fakulteterna* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 16 625 000 kr.

4. **Samhällsvetenskapliga fakulteterna.** Regeringen har under punkt D 19 (s. 349—353) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att inrätta tjänst som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,

2. till Samhällsvetenskapliga fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 201 945 000 kr.

Motionerna

1984/85:791 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

27. att riksdagen beslutar att under anslaget Samhällsvetenskapliga fakulteterna anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 5 milj. kr. förhöjt belopp samt begära att regeringen fördelar anslaget på berörda högskoleenheter.

1984/85:1044 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

2. att riksdagen med ändring i proposition 1984/85:100 under anslaget Samhällsvetenskapliga fakulteterna anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 000 000 kr. förhöjt belopp.

1984/85:1317 av Maja Bäckström m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om stöd för fortsatt verksamhet vid Forum för fritidsforskning.

1984/85:1859 av Bertil Fiskesjö (c) och Rune Rydén (m) vari yrkas att riksdagen beslutar om en fördelning av resurserna för massmedieforskning i enlighet med vad som angetts i motionen.

1984/85:1932 av Evert Svensson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förstärkta resurser för freds- och konfliktforskningen vid Lunds universitet.

1984/85:1950 av Margareta Winberg m. fl. (s, m, c, vpk) vari.— såvitt nu är i fråga — yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om avsättning av medel för att säkerställa den framtida glesbygdsforskningen.

1984/85:2539 av Per Unckel m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

2. att riksdagen beslutar öka anslagen till de humanistiska och samhällsvetenskapliga fakulteterna med 5 milj. kr. vardera i förhållande till regeringens förslag.

Utskottet

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1966:1 bil. 10, SU 1966:42, rskr. 1966:125) har regeringen föreskrivit *ändrade benämningar på sex tjänster som professor*. De beslutade ändringarna framgår av en sammanställning på s. 351 i budgetpropositionen.

Föredragande statsrådet förordar att en ordinarie *tjänst som professor (L 24/26) i komparativ fysiologisk psykologi* inrättas vid universitetet i Göteborg. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta tjänsten.

Utskottet tillstyrker förslaget.

I motion 1984/85:1859 (c, m) föreslås i enlighet med förslag i UHÄ:s anslagsframställning en omfördelning av medel under anslaget så att ungefär 106 000 kr. tillförs Lunds universitet för att göra det möjligt att med tillskott av lokala medel inrätta en *extra tjänst som professor i massmedieforskning*. Härigenom skulle även universitetet i Lund vara väl rustat att bedriva en forskning som med tanke på den kommande genomgripande förändringen av de svenska massmedierna framstår som alltmer oundgänglig. menar motionärerna.

Som framgår av motionen har UHÄ i sin anslagsframställning för budgetåret 1985/86 framfört ett förslag som överensstämmer med motionärernas yrkande. Förslaget innebär att medel omfördelas till universitetet i Lund från universitetet i Uppsala och universitetet i Göteborg. Utskottet har erfarit att ett genomförande av förslaget för de båda sistnämnda universiteten kan innebära svårigheter i att bedriva seminarieverksamhet inom masskommunikationsområdet. För den berörda institutionen i Lund (sociologiska institutionen) kan inrättande av tjänsten enligt vad utskottet har erfarit bl.a. innebära ett ekonomiskt åtagande för vilket medel på sikt ej kan garanteras. Med hänvisning till de redovisade omständigheterna anser utskottet att riksdagen bör avslå motionen.

I motion 1984/85:1317 (s) erinras om verksamheten vid Forum för fritidsforskning vid universitetet i Stockholm. Motionärerna anför att detta

forum för närvarande är det enda organ som på ett mer medvetet sätt söker utveckla en forskning om fritids- och rekreationsfrågor, ett redan viktigt forskningsområde som, menar motionärerna, i framtiden kommer att bli alltmer betydelsefullt med tanke på människors livskvalitet. Mot bakgrund av de ekonomiska bekymmer som forum enligt motionen nu har anser motionärerna att universitetet i Stockholm och forskningsrådsnämnden (FRN) bör ta sig an att finansiera verksamheten. Enligt motionen erhöll forum under år 1984 medel för seminarier från delegationen för social forskning.

Utskottet anser inte att riksdagen bör göra något uttalande av den innebörden som förordas i motionen. För verksamhet av den art som nu är i fråga bör normalt medel kunna sökas av FRN eller humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR). Då i Forum för fritids-forskning, enligt vad som sägs i motionen, ingår medlemmar från hela landet, är det rimligt att finansieringen av verksamheten vid forum inte endast åvilar universitetet i Stockholm. Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

I motion 1984/85:1932 redogörs för en omfattande verksamhet vid institutionen för *freds- och konfliktforskning vid universitetet i Lund*. Vid institutionen finns — såsom det framgår av motionen — en enda fast tjänst. Andra medarbetare är knutna till institutionen med hjälp av medel för "lösa timmar" eller externa medel eller också utgörs forskarna av doktorander vid andra institutioner. Motionärerna framhåller att brist på resurser utgör en alltmer besvärande begränsning av möjligheterna att möta det starkt ökande intresset för institutionens verksamhet. Motionärerna hemställer att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad de anfört om förstärkta resurser för freds- och konfliktforskning vid universitetet i Lund.

Riksdagen har genom sitt uttalande hösten 1979 om vikten av att freds- och konfliktforskningen får en tillfredsställande basorganisation (UbU 1979/80:12, rskr. 1979/80:131) och genom sina beslut om inrättande av professurer i ämnet vid universiteten i Uppsala och Göteborg (prop. 1980/81:100, UbU 1980/81:31, rskr. 1980/81:355 resp. UbU 1982/83:31, rskr. 1982/83:379) medverkat till uppbyggnaden av en fruktbar forskningsmiljö för ifrågavarande forskning vid universiteten. Forskning på området sker även vid det internationella fredsforskningsinstitutet i Stockholm (SIPRI) och — vilket anges i motionen — vid universitetet i Lund.

Utskottet är inte berett att nu föreslå riksdagen att besluta om ytterligare särskilda medel för utbyggnad av basorganisationen för den berörda forskningen. Utskottet erinrar om att universitet och högskolor är ålagda att genom omfördelning av medel åstadkomma förnyelse. I det sammanhanget får berörda högskoleorgan pröva bl. a. behovet av resurser för freds- och konfliktforskning.

Med hänvisning till vad utskottet har anfört i frågan föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85:1932.

I motion 1984/85:1950 (s, m, c, vpk) yrkande 4 begärs ett uttalande av riksdagen om avsättning av medel för att säkerställa den framtida *glesbygdskforskningen*. Motionärerna anför att det är av stor vikt att Centrum för regionalvetenskaplig forskning i Umeå (CERUM) och högskolan i Östersund tillförs särskilda medel för att denna forskning skall kunna intensifieras och vidareutvecklas. Motionärerna anger inget belopp för ändamålet.

Riksdagen avslog på förslag av utskottet ett likartat motionsyrkande under det förra riksmötet (mot. 1983/84:1740 yrkande 2, UbU 1983/84:28). Enligt utskottets uppfattning är det i första hand en fråga för berörda organ inom högskoleregionen att ta ställning till resurser för ifrågavarande forskning. Riksdagen bör med hänvisning härtill och till vad utskottet tidigare har anfört i ärendet ej biträda motionärernas förslag om ett uttalande. Utskottet avstyrker därmed motionen.

Utskottet övergår till att ta ställning till *medelsberäkningen* under anslaget.

Föredragande statsrådet erinrar inledningsvis om förutsättningarna för arbetet med 1985/86 års anslagsframställning, vilka presenterades i den forskningspolitiska propositionen våren 1984 (prop. 1983/84:107). Där angavs att någon besparing enligt huvudförslaget inte skulle göras för innevarande och de två följande budgetåren.

Med hänvisning till den sammanställning av anslagsfördelningen som återfinns på s. 349 i budgetpropositionen beräknar föredragande statsrådet anslaget till 201 945 000 kr. för budgetåret 1985/86.

I motionerna 1984/85:791 (fp) yrkande 27, 1984/85:1044 (vpk) yrkande 2 och 1984/85:2539 (m) yrkande 2 i denna del åberopas riksdagens uttalande under det förra riksmötet om förstärkning av bl. a. den samhällsvetenskapliga forskningen (rskr. 1984/85:401). Motionärerna föreslår att riksdagen under anslaget för budgetåret 1985/86 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 milj. kr. förhöjt belopp.

Utskottet vill med anledning av motionerna framhålla behovet av en vital samhällsvetenskaplig forskning. Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att snabbt vidta åtgärder vilka leder till höjd kvalitet på den samhällsvetenskapliga forskningen och förbättrar arbetsvillkoren för forskarna inom högskolan på berörda områden. En ökad medelstilldelning bör kunna förbättra förutsättningarna härför. Utskottet finner sålunda skäl för riksdagen att i enlighet med förevarande motioner besluta om ett större anslag till Samhällsvetenskapliga fakulteterna än vad regeringen har föreslagit. Det bör ankomma på regeringen att fördela medlen mellan berörda universitet. Som utskottet ser det bör medlen kunna avse beföringstjänster för dem som har avlagt doktorsexamen (forskarassistenter).

Med hänvisning till det anförda bör riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:791 yrkande 27, 1984/85:1044 yrkande 2 och 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del och med avslag på proposition 1984/85:100 för budgetåret 1985/86 under förevarande anslag anvisa ett reservationsanslag av 206 945 000 kr.

Åberopande vad utskottet har anfört i det föregående hemställer utskottet

1. beträffande *inrättande av tjänst som professor*
att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta tjänst som professor (L24/26) i enlighet med vad som har förordats i proposition 1984/85:100,
2. beträffande *viss omfördelning av medel*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1859,
3. beträffande *stöd till Forum för fritidsforskning vid universitetet i Stockholm*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1317,
4. beträffande *resurser för freds- och konfliktforskning vid universitetet i Lund*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1932,
5. beträffande *uttalande om särskilda medel för glesbygdskforskning*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1950 yrkande 4,
6. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen till *Samhällsvetenskapliga fakulteterna* med bifall till motionerna 1984/85:791 yrkande 27, 1984/85:1044 yrkande 2 och 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del samt med avslag på proposition 1984/85:100 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 206 945 000 kr.

5. **Medicinska fakulteterna.** Regeringen har under punkt D 20 (s. 353—358) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,
2. bemyndiga regeringen att ändra benämning av tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,
3. till Medicinska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 455 418 000 kr.

Motionerna

1984/85:726 av Karin Israelsson (c) och Börje Hörnlund (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen framförts när det gäller finansieringen av allmänläkarprofessur vid Umeå universitet.

1984/85:869 av Arne Nygren (s) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i

motionen anges om allmänmedicin och omvårdnadsforskning vid Umeå universitet.

1984/85:1846 av Frida Berglund m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av en fast basorganisation för omvårdnadsforskning.

1984/85:1882 av Siri Häggmark (m) och Gullan Lindblad (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening uttalar att en professur i omvårdnadsforskning inrättas.

1984/85:1883 av Siri Häggmark m. fl. (m) vari yrkas att riksdagen beslutar omvandla Rune Eliassons tjänst vid avdelningen för reproduktionsfysiologi vid Karolinska institutet till en personlig professur för honom i andrologi.

1984/85:1885 av Karin Israelsson (c) och Britta Hammarbacken (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att tillföra medicinska fakulteten i Umeå fasta resurser för en professur i ämnet omvårdnadsforskning.

1984/85:1886 av Anita Johansson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om professur i yrkesmedicin vid Karolinska institutet med placering vid Hud- dinge sjukhus.

1984/85:2161 av Karin Israelsson m. fl. (c) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till socialutskottet remitterade motionen 1984/85:2160 — yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller om resurser till en fast forskartjänst knuten till den forskning som pågår vid Vindelns hälso- centrum.

1984/85:2259 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till socialutskottet remitterade motionen 1984/85:2257 — yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen hemställa om förslag som innebär att arbetsmedicinska och arbetsmiljötekniska universitetsinstitu- tioner inrättas vid samtliga medicinska resp. tekniska fakulteter.

1984/85:2542 av Per Unckel m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

17. att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag om att inrätta ett regionalt hälsouniversitet i Linköping budgetåret 1985/86.¹

Utskottet

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att få *inrätta 11 tjänster som professor* (L 24/26) inom de medicinska fakulteterna. Tre tjänster föreslås bli inrättade inom ramen för befintliga resurser. Dessa tjänster är professorer i biokemisk atherosklerosforskning, kombinerad med överlä-

¹ Yrkandet behandlas även i utskottets betänkande 1984/85:27.

kartjänst, vid Karolinska institutet, i handikappforskning vid Göteborgs universitet samt i allmänmedicin, kombinerad med distriktsläkartjänst, vid universitetet i Umeå. För resterande åtta tjänster föreslås att riksdagen beräknar särskilda medel. Dessa professurer föreslås samtliga inrättas vid universitetet i Linköping. Det gäller dels tre tjänster i långvårdsmedicin, särskilt geriatrik, i allmänmedicin och i omvårdnadsforskning, dels fem professurer inom medicinsk cellbiologi. Tjänsten i långvårdsmedicin skall enligt förslaget förenas med tjänst som överläkare vid regionsjukhuset i Linköping.

Utskottet vill i sammanhanget upplysa att Östergötlands läns landsting i skrivelse till utskottet sedermera har meddelat att den sistnämnda tjänsten, med ändring av landstingets tidigare förslag, skall vara placerad inom centrala hälso- och sjukvårdsdistriktet inom Östergötlands läns landsting.

I motion 1984/85:2542 (m) yrkande 17 i denna del avstyrks *inrättandet av ett hälsouniversitet i Linköping*. Enligt motionärerna talar utbildningskvalitativa aspekter för att man i stället bör pröva att förlägga en traditionell, fullständig läkarutbildning till Linköping. Som en följd därav bör de fem tjänsterna i medicinsk cellbiologi inte inrättas.

Utbildningsutskottet har i sitt betänkande 1984/85:27 tillstyrkt förslaget om ett hälsouniversitet i Linköping. En av förutsättningarna för det planerade hälsouniversitetet är inrättandet av fem professurer i medicinsk cellbiologi. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att riksdagen med avslag på motion 1984/85:2542 yrkande 17 i denna del skall bemyndiga regeringen att inrätta professurer i enlighet med budgetpropositionens förslag i denna del.

Utskottet har ingen erinran beträffande regeringens förslag i övrigt om bemyndigande att inrätta tjänster som professor utan tillstyrker proposition 1984/85:100 i denna del.

Beträffande *ändrade benämningar på tjänst som professor* tillstyrker utskottet vad som förordats i proposition 1984/85:100.

Behov av en fast basorganisation för *omvårdnadsforskning i Umeå* aktualiseras i motion 1984/85:1846 (s). Inrättande av en professur i omvårdnadsforskning i Umeå den 1 juli 1986 yrkas i motionerna 1984/85:869 (s) yrkande 2 i denna del, 1984/85:1882 (m) samt 1984/85:1885 (c). Motionärerna pekar på den kompetensuppbyggande verksamhet som ägt rum i Umeå sedan år 1981 inom omvårdnadsforskning. I enlighet med UHÄ:s planering bör nu tiden vara inne, menar motionärerna, för inrättande av en ordinarie professur inom ämnesområdet.

Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande.

Riksdagen beslöt år 1981 att avsätta särskilda medel för att initiera omvårdnadsforskning i Umeå. Medlen användes för att inrätta en extra professur i ämnet. År 1983 anvisades ytterligare medel för litteraturförsörjning. UHÄ har i sin anslagsframställning för budgetåret 1985/86 föreslagit

inrättande av en professur i omvårdnadsforskning den 1 juli 1985. Utskottet förordar att en ordinarie tjänst som professor i omvårdnadsforskning inrättas vid universitetet i Umeå den 1 juli 1986 under förutsättning att det kan ske genom omfördelning av medel under budgetarbetet. Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:869 yrkande 2 i denna del, 1984/85:1882 och 1984/85:1885 samt med anledning av motion 1984/85:1846 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om en professur i omvårdnadsforskning i Umeå.

I motion 1984/85:1883 (m) yrkas *inrättande av en professur i andrologi* vid Karolinska institutet. Ämnesområdet andrologi omfattar de manliga reproduktionsorganens anatomi, biokemi, fysiologi och patologi. I motionen framhålls att framgångsrik forskning inom detta område bedrivs sedan 20 år av docent Rune Eliasson vid institutet. För att skapa kontinuitet i verksamheten anser motionärerna att en personlig professur bör inrättas för Eliasson. Finansieringen av tjänsten kan enligt motionärerna i huvudsak ske genom omvandling av hans nuvarande docenttjänst.

Utbildning och forskning inom andrologi är viktigt. Emellertid har varken Karolinska institutet eller UHÄ fört fram önskemål om en sådan tjänst i sina anslagsframställningar. Utskottet avstyrker därför motion 1984/85:1883.

Inrättande av en *professur i yrkesmedicin* vid Karolinska institutet med placering vid Huddinge sjukhus föreslås i motion 1984/85:1886 (s). Motionärerna anför att Karolinska institutet och UHÄ i sina anslagsframställningar för budgetåret 1985/86 har föreslagit att den av riksdagen år 1972 principbeslutade professuren i dermatologi och venereologi i stället inrättas i yrkesmedicin. Enligt motionärerna har behovet av förstärkta forskningsinsatser inom yrkesmedicin ökat under senare år. Undervisning av blivande läkare i yrkesmedicin har vidare fått större omfattning i den reformerade läkarutbildningen.

Även om utskottet ser positivt på en ökad satsning på yrkesmedicin, kan utskottet av statsfinansiella skäl inte tillstyrka att tjänsten inrättas. Motion 1984/85:1886 bör därför avslås av riksdagen.

Vid *Vindelns hälsocentrum* bedrivs viss forskning inom förebyggande hälsovård i samarbete med Umeå universitet. I motion 1984/85:2161 (c) begärs en *fast forskartjänst* för denna verksamhet.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att forskartjänster på mellannivå finansieras inom ramen för fakultetsanslag, som är knutna till högskoleenheter med fasta forskningsresurser. Det ankommer därför på Umeå universitet att ta ställning till hur forskningsmedlen där skall fördelas. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motion 1984/85:2161.

I motion 1984/85:2259 (vpk) yrkas att *arbetsmedicinska och arbetsmiljötekniska institutioner* skall inrättas vid samtliga medicinska och tekniska fakulteter.

Med hänvisning till vad utskottet vid tidigare tillfällen anfört beträffande motsvarande motionsyrkanden (senast UbU 1983/84:28 s. 76) föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85:2259.

I motionerna 1984/85:726 (c) och 1984/85:869 (s) yrkande 2 i denna del tas frågan om *finansieringen av professuren i allmänmedicin i Umeå* upp. Motionärerna begär att särskilda medel skall beräknas för inrättandet av tjänsten. För motsvarande professurer i Uppsala, Lund och Göteborg har riksdagen tidigare beviljat särskilda medel.

Utbildningsutskottet behandlade under föregående riksmöte frågan om inrättande av en professur i allmänmedicin i Umeå. Utskottet kunde emellertid inte tillstyrka att medel beräknades för tjänsten i Umeå för budgetåret 1984/85. Utskottet förutsatte att finansieringsfrågan kunde lösas i kommande budgetarbete (UbU 1983/84:28 s. 74).

Utskottet finner i likhet med motionärerna att erforderliga medel nu bör beräknas för tjänsten. Utskottet föreslår att riksdagen med anledning av motionerna 1984/85:726 och 1984/85:869 yrkande 2 i denna del anvisar 750 000 kr. för ändamålet.

Med hänvisning till vad som anförts i det föregående föreslår utskottet att riksdagen för budgetåret 1985/86 till Medicinska fakulteterna skall anvisa ett reservationsanslag om 456 168 000 kr.

Utskottet hemställer

1. beträffande *inrättande av tjänster i medicinsk cellbiologi i Linköping*
att riksdagen med avslag på motion 1984/85:2542 yrkande 17 i denna del bemyndigar regeringen att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i proposition 1984/85:100,
2. beträffande *inrättande av tjänster i övrigt*
att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i proposition 1984/85:100,
3. beträffande *ändrad benämning av tjänster som professor*
att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta de ändringar som har föreslagits i proposition 1984/85:100,
4. beträffande *tjänst som professor i omvårdnadsforskning i Umeå*,
att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:869 yrkande 2 i denna del, 1984/85:1882 samt 1984/85:1885 och med anledning av motion 1984/85:1846 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
5. beträffande *tjänst som professor i andrologi vid Karolinska institutet*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1883,

6. beträffande *tjänst som professor i yrkesmedicin vid Karolinska institutet*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1886,
7. beträffande *fast forskartjänst knuten till Vindelns hälsocentrum*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2161,
8. beträffande *arbetsmedicinska och arbetsmiljötekniska institutioner*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2259,
9. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen till Medicinska fakulteterna med anledning av proposition 1984/85:100, motionerna 1984/85:726 och 1984/85:869 yrkande 2 i denna del för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag om 456 168 000 kr.

6. **Odontologiska fakulteterna.** Regeringen har under punkt D 21 (s. 358—360) föreslagit riksdagen att till Odontologiska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 51 350 000 kr.

Utskottet

Riksdagen har fattat beslut (prop. 1983/84:40 och 1983/84:100 bil. 10, UbU 1983/84:21, rskr. 1983/84:239) om minskad planeringsram för tandläkarlinjen vid universiteten i Göteborg och Umeå samt avveckling av enheten för tandläkarutbildning i Malmö. UHÄ har i uppdrag att redovisa konsekvenserna av riksdagens beslut. Ämbetet har delvis redovisat uppdraget. Den minskade tandläkarutbildningen vid universiteten i Göteborg och Umeå medför vissa besparingar under detta anslag budgetåret 1985/86.

Beträffande den odontologiska forskningsorganisationen vid universitetet i Lund har UHÄ presenterat förslag som förts fram av universitetet där om hur resurser som frigörs vid avvecklingen av tandläkarutbildningen skall kunna utnyttjas för specialisttandvård åt Malmö kommun och Malmöhus läns landsting samt för efter- och vidareutbildning, internationell postgraduateutbildning m. m. En odontologisk forskningsenhet föreslås med organisatorisk anknytning till den medicinska fakulteten. En organisation med den inriktning och den ungefärliga omfattning som universitetet skisserat, med externa inkomster och med ett anslag för forskning och forskarutbildning över statsbudgeten av ungefär nuvarande omfattning, bör enligt UHÄ kunna fortleva som en vital odontologisk forskningsorganisation. Den bedöms också som tillräckligt attraktiv för att även fortsättningsvis kunna rekrytera forskarstuderande och forskare. Föredragande statsrådet påpekar att verksamheten inom den odontologiska fakulteten vid universitetet i Lund enligt samstämmiga bedömare är

mycket värdefull. Det är angeläget, understryker hon, att verksamhet av detta slag även fortsättningsvis kan bedrivas i Malmö. Utskottet delar denna uppfattning.

Eftersom UHÄ ännu inte lagt fram definitivt underlag för beslut i fråga om omfattningen och inriktningen av den odontologiska forskningsorganisationen i Malmö är fördragande statsrådet inte beredd att nu ta ställning till dessa frågor utan beräknar medel för en oförändrad verksamhet för budgetåret 1985/86.

Utskottet har ingen erinran mot medelsberäkningen under anslaget utan hemställer

att riksdagen till *Odontologiska fakulteterna* med bifall till proposition 1984/85:100 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 51 350 000 kr.

7. Farmaceutiska fakulteten. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 22 (s. 360—361) och hemställer

att riksdagen till *Farmaceutiska fakulteten* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 16 708 000 kr.

8. Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna. Regeringen har under punkt D 23 (s. 361—365) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,
2. bemyndiga regeringen att ändra benämningen av tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,
3. till Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 411 273 000 kr.

Motionerna

1984/85:869 av Arne Nygren (s) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anges om inrättande av en personlig professur för docenten Lars-Ove Eriksson för uppbyggnad av vattenbruksforskningen vid Umeå universitet.

1984/85:871 av Rune Ångström (fp) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär inrättande av en forskartjänst vid institutionen för miljö- och hälsoskydd vid Umeå universitet,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande en femårig plan för uppbyggnad av institutionen.

1984/85:1923 av Björn Samuelson (vpk) och John Andersson (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en forsk-

ningsorganisation bör inrättas vid institutionen för miljö- och hälsoskyddsutbildning vid Umeå universitet,

2. att riksdagen beslutar anvisa 180 000 kr. avseende forskarassistent-tjänst vid institutionen för miljö- och hälsoskyddsutbildning vid Umeå universitet,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en professor bör inrättas vid institutionen för miljö- och hälsoskyddsutbildning vid Umeå universitet före år 1990.

1984/85:1936 av Ulla Tillander (c) och Olof Johansson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar inrätta en professur i energisystem med särskild inriktning på studier av långsiktiga utvecklingsalternativ för det svenska energisystemet med placering vid matematisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet.

1984/85:1940 av Jörgen Ullenhag m. fl. (fp, m, c, vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående en fortsatt verksamhet vid enheten för radiologisk onkologi,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag, efter samråd med enheten samt berörda myndigheter, till vilken forskningsenhet enheten för radiologisk onkologi i fortsättningen skall knytas,

3. att riksdagen beslutar att verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi för budgetåret 1985/86 skall finansieras via anslag till Stockholms universitet samt med avgifter från kärnkraftsindustrin.

Utskottet

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att få *ändra benämningarna* på tjänster som professor (L 24/26). Två professorer i fysik vid vardera universiteten i Stockholm och Lund föreslås få ämnesbenämningen fysik, särskilt elementärpartikelfysik resp. fysik, särskilt experimentell elementärpartikelfysik. En professur i genetik vid universitetet i Umeå föreslås i samband med återbesättandet få ämnesbenämningen kemometri.

Utskottet tillstyrker att regeringen får bemyndigande att ändra benämningarna på de tre nämnda tjänsterna i enlighet med vad som föreslagits i propositionen.

Regeringen anmäler vidare att den med stöd av bemyndigande (prop. 1966:1, bil. 10 s. 361, SU 1966:42, rskr. 1966:125) föreskrivit att den vakanta tjänsten som professor i informationsbehandling, särskilt numerisk analys, vid universitetet i Umeå ges benämningen numerisk analys.

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att den 1 juli 1985 få *inrätta tre tjänster* som professor (L 24/26) inom de matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna, nämligen en tjänst i kemometri vid universitetet i Umeå, en i organisk kemi i Uppsala och en i naturresurshushållning i Stockholm.

Professuren i kemometri i Umeå är en omvandling av en tidigare existerande tjänst och kan inrättas inom ramen för befintliga resurser. Professuren i organisk kemi vid universitetet i Uppsala skall bestridas inom ramen för de medel som står till universitetets i Uppsala disposition. Den tredje nyinrättade professuren är en personlig professur i naturresurshushållning vid universitetet i Stockholm och skall finansieras med medel beräknade under förevarande anslag.

Utskottet tillstyrker att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:100 bemyndigar regeringen att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen.

I motion 1984/85:869 (s) yrkande 1 hemställs att en personlig professur i fiskbiologi skall inrättas den 1 juli 1985 vid Umeå universitet med syfte att utveckla vattenbruksforskningen i Norrland.

Utskottet erinrar om att regeringen i proposition 1984/85:121 om livsmedelsforskning, i enlighet med förslag av styrelsen för Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), har förordat att en professur inrättas i vattenbruk, särskilt fiskodlingens biologi och teknik. Den ifrågavarande professuren skall inrättas vid SLU (prop. 1983/84:107, JoU 1983/84:31, rskr. 1983/84:406). Med hänvisning till det anförda förordar utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85:869 yrkande 1.

I två motioner, 1984/85:871 (fp) och 1984/85:1923 (vpk) yrkandena 1 och 3, yrkas att en forskningsorganisation skall byggas upp vid institutionen för miljö- och hälsoskyddsutbildning vid Umeå universitet. För budgetåret 1985/86 hemställs om medel för inrättande av en forskartjänst/forskarassistenttjänst. Vidare föreslås att en professur inom ämnesområdet miljö- och hälsoskydd skall inrättas vid universitetet i Umeå budgetåret 1986/87 eller senast före år 1990. Som motiv anføres främst att det finns ett stort behov av att utveckla forskningen om miljörelaterade hälsoeffekter.

Utskottet finner att det är viktigt med forskning på det aktuella området men ifrågasätter det lämpliga i att nu bygga upp en särskild forskningsorganisation vid en institution med huvuduppgift att utbilda hälsovårdsinspektörer. Arbetarskyddsstyrelsens forskningsenhet i Umeå och andra universitetsinstitutioner i Umeå med forskning inom hälso- och miljö- och hälsoskyddsområdet ger goda möjligheter till samverkan och forskningsanknytning för personalen vid institutionen för miljö- och hälsoskydd. Några förslag om utbyggnad av en särskild forskningsorganisation för miljö- och hälsoskydd har inte lagts fram, varken av universitetet i Umeå eller av UHÄ. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och yrkande 2 samt 1984/85:1923 yrkandena 1 och 3.

I motion 1984/85:1936 hemställs att riksdagen skall besluta inrätta en professur i energisystem med placering vid matematisk-naturvetenskapliga fakulteten vid universitetet i Lund.

Utskottet vill erinra om att ett treårsprogram för forskning och utveck-

ling på energiområdet beslutades av riksdagen våren 1984 (prop. 1983/84:107, bil. 9, NU 45, rskr. 407) varvid riktlinjer för denna verksamhet lades fast. Riksdagens beslut våren 1984 innebär också att energiforskningens framtida inriktning, omfattning och inplacering i det totala statliga forskningsprogrammet skall utredas. Enligt vad som anges av föredragande statsrådet i proposition 1984/85:120 om riktlinjer för den statliga energipolitiken (s. 297) är avsikten att en särskild utredare skall tillkallas. Något förslag om professur föreligger inte från universitetet i Lund eller UHÅ. Med hänvisning till vad som anförts förordar utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85:1936.

Enligt föredragande statsrådet finns inte längre förutsättningar för att bedriva verksamhet vid *enheten för radiologisk onkologi*, som tidigare tillhört försvarets forskningsanstalt men numera är knuten till universitetet i Stockholm.

I motion 1984/85:1940 (fp, m, c, vpk) föreslås att verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi skall få fortsätta. Forskningsverksamheten vid enheten redovisas. Den är främst inriktad på den joniserande strålningens cancerframkallande verkan på djur. Vidare har enheten tagits i anspråk för utredningar av radiologiska säkerhetsfrågor, undervisning i radiologisk katastrofmedicin samt för utredningar om cancerforskning och strålforskning. Som konsekvens av en nedläggning av verksamheten vid enheten anges bl. a. förlorad kunskap och kompetens på området samt avbrytande av flera av Sveriges internationella åtaganden och uppgifter rörande cancerforskning. Enligt motionärerna bör verksamheten vid enheten ges garantier för fortsatt verksamhet inom ramen för en sammanhållen organisation (yrkande 1). Riksdagen bör hos regeringen begära förslag till vilken forskningsenhet enheten i fråga i fortsättningen skall knytas (yrkande 2). Vidare yrkas att verksamheten vid enheten för budgetåret 1985/86 skall finansieras via anslag till Stockholms universitet samt med avgifter från kärnkraftsindustrin (yrkande 3).

Jordbruksutskottet har i sitt yttrande (1984/85:5 y) över motion 1984/85:1940 utifrån de synpunkter utskottet har att företräda tillstyrkt motionärernas yrkanden om fortsatta överväganden rörande verksamheten och den organisatoriska anknytningen för enheten för radiologisk onkologi. Jordbruksutskottet har ingen erinran mot förslaget om en fortsatt delfinansiering med avgiftsmedel från kärnkraftsindustrin.

Utskottet vill med anledning av motionsyrkandena anföra följande.

Verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi har, som universitetet i Stockholm i skrivelse till regeringen den 25 oktober 1984 har redovisat, nära anknytning till det veterinärmedicinska området. Enligt utskottets mening bör enhetens verksamhet fortsätta: I vilka former detta skall ske bör utredas. Utskottet har inhämtat att Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) är berett att delta i ett sådant utredningsarbete. Mellan enheten för radiologisk onkologi och institutionerna för patologi, klinisk kemi och

radioekologi vid SLU finns beröringspunkter i fråga om forskningsprogram. En nära samverkan kan enligt SLU:s bedömning vara positiv både för SLU:s institutioner och för enheten. Syftet med utredningsarbetet bör enligt utskottets mening vara att finna en långsiktig lösning av frågan om denna forskningsenhets placering i en aktiv forskningsmiljö. Utredningsarbetet bör bedrivas skyndsamt. Resultaten av övervägandena bör redovisas för riksdagen i 1986 års budgetproposition. Vad gäller budgetåret 1985/86 anser utskottet att kostnaderna för enheten, utöver dem som nu bärs av universitetet i Stockholm, bör bestridas genom avgifter som statens strålskyddsinstitut tar ut av kärnkraftsindustrin. Avgifterna bör alltså täcka vissa driftkostnader samt i förekommande fall kostnader för flyttning, lokaler och utrustning.

Med hänvisning till vad som anförts föreslår utskottet att riksdagen med anledning av motion 1984/85:1940 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför om enheten för radiologisk onkologi vid universitetet i Stockholm.

Utskottet har i det föregående i avsnittet om forskning på miljö- och hälsoskyddsområdet avstyrkt yrkanden i motionerna 1984/85:871 och 1984/85:1923 om inrättande av forskartjänst m. m. vid universitetet i Umeå. Utskottet föreslår i enlighet därmed att riksdagen också avslår yrkanden innefattande anslagsuppräknings i motionerna 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och 1984/85:1923 yrkande 2.

Utskottet har inte något att erinra mot vad som i proposition 1984/85:100 anförts om medelsberäkningarna och förordar att riksdagen bifaller regeringens förslag att till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna* för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 411 273 000 kr.

Utskottet erinrar om att riksdagen under innevarande riksmöte vid behandling av proposition 1984/85:115 om regional utveckling och utjämning har att ta ställning till ytterligare vissa anslagsfrågor avseende de matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna.

Utskottet hemställer

1. beträffande *ändrad benämning på tjänst som professor*
att riksdagen bemyndigar regeringen att ändra benämningar på tre tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i proposition 1984/85:100,
2. beträffande *inrättande av tjänster som professor*
att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta tre tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i proposition 1984/85:100,
3. beträffande *tjänst som professor i fiskbiologi i Umeå*
att riksdagen avslår motion 1984/85:869 yrkande 1,
4. beträffande *upphyggnad av forskningsorganisation för miljö- och hälsoskydd i Umeå*

att riksdagen avslår motionerna 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och yrkande 2 samt 1984/85:1923 yrkandena 1 och 3,

5. beträffande *tjänst som professor i energisystem i Lund*

att riksdagen avslår motion 1984/85:1936,

6. beträffande *enheten för radiologisk onkologi i Stockholm*

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:1940 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna* med bifall till proposition 1984/85:100 och med avslag på motionerna 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och 1984/85:1923 yrkande 2 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 411 273 000 kr.

9. **Tekniska fakulteterna.** Regeringen har under punkt D 24 (s. 366—370) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i propositionen,

2. till Tekniska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 398 974 000 kr.

Motionerna

1984/85:1531 av Per Olof Håkansson (s) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till näringsutskottet remitterade motionen 1984/85:1530 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande den fortsatta uppbyggnaden av forskningen och forskarutbildningen inom polymerområdet m. m.

1984/85:2263 av Ivar Franzén m. fl. (c, m, fp) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till näringsutskottet remitterade motionen 1984/85:2262 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att inrättandet av en professur i korrosionslära vid KTH bör prioriteras mycket högt.

1984/85:2495 av Jan Bergqvist m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar inrätta en professur i byggnadsvård vid A-sektionen inom Chalmers tekniska högskola i Göteborg.

1984/85:2524 av Rune Rydén m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen uttalar att en ny professur i digital- och datateknik vid tekniska och naturvetenskapliga högskolan i Lund bör inrättas.

Utskottet

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att få *inrätta två tjänster* som professor (L 24/26) inom de tekniska fakulteterna den 1 juli 1985. Det gäller dels en professur i verkstadsteknik vid högskolan i Luleå, dels en professur i industriell marknadsföring vid Chalmers tekniska högskola (CTH) i Göteborg. Beträffande båda tjänsterna anges att de bör finansieras inom ramen för de medel som disponeras.

Utskottet tillstyrker att riksdagen ger regeringen bemyndigande att inrätta tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som föreslagits i propositionen.

I motion 1984/85:2495 (s) yrkas att riksdagen skall besluta inrätta en professur i byggnadsvård vid sektionen för arkitektur vid CTH. Några medel för tjänsten har inte beräknats i motionen. Förslaget motiveras med de speciella krav på kunskap, varsamhet, teknik och rationalisering som den ökade ombyggnaden ställer (det s. k. ROT-programmet, renovering, ombyggnad, tillbyggnad). Vid CTH finns enligt motionärerna de bästa förutsättningarna för en utökad forskning/utbildning kring ROT-frågorna.

Utskottet behandlade under föregående riksmöte en motion med likartat innehåll (mot. 1983/84:1716, UbU 1983/84:28 s. 84). Därvid konstaterade utskottet att en viss profilering av utbildningen och forskningen vid de tre högskolornas arkitektsektioner eftersträvas. För CTH har en inriktning mot ombyggnad med byggnadsvård diskuterats. Profileringsfrågorna utreds vidare. Något förslag om tjänst som professor i byggnadsvård har inte förts fram av CTH eller UHÄ. Utskottet föreslår med hänvisning till vad som anförts att riksdagen avslår motion 1984/85:2495.

Enligt två motioner bör riksdagen uttala sig för att forskningen och forskarutbildningen inom området materialteknik skall prioriteras högt. Motion 1984/85:2263 (c, m, fp) innehåller bl. a. en redogörelse för korrosionens skadeverkningar. Motionärerna befarar att en ändrad ämnesbenämning för professuren i teknisk elektrokemi och korrosionslära till benämningen kemisk teknologi särskilt tillämpad elektrokemi vid tekniska högskolan i Stockholm (KTH) skall leda till en nedtrappning av undervisning och forskarutbildning på korrosionsområdet vid KTH. En professur i korrosionslära vid KTH bör prioriteras mycket högt. I motion 1984/85:1531 (s) (med motivering i motion 1530 som bereds av näringsutskottet) hävdas att om en tillväxt av den svenska polymerindustrin eftersträvas så måste forskningen och forskarutbildningen på polymerområdet förstärkas, lämpligen vid högskolan i Lund.

Utskottet får med anledning av dessa motioner anföra följande. UHÄ:s referensgrupp för forskning och utbildning inom området materialteknik redovisade i början av år 1983 en slutrapport (UHÄ 1983:3), som bl. a. innehåller en bedömning av framtida utveckling och behov av forskning

och utbildning på området. Denna rapport ligger till grund för högskolornas och UHÄ:s planering på området. Varken från de aktuella högskolorna eller från UHÄ föreligger några förslag om professorer på materialteknikområdet. Med hänvisning till detta föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1984/85:2263 och 1984/85:1531.

I motion 1984/85:2524 (m) föreslås att en professor i digital- och datateknik skall inrättas vid tekniska fakulteten vid universitetet i Lund. Motionärerna åberopar att riksdagen prioriterat datateknik- och elektronikområdena högt samt att förslag om inrättande av tjänsten har lagts fram både av universitetet i Lund och av UHÄ.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är angeläget att kompetensen på dataområdet byggs upp genom ytterligare professorer. Med hänvisning till att UHÄ gett inrättandet av andra professorer högre prioritet än den i motionen föreslagna samt till det statsfinansiella läget föreslår dock utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85:2524 yrkande 1.

Utskottet har inte något att erinra mot medelsberäkningarna och tillstyrker att riksdagen bifaller regeringens förslag att till Tekniska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 398 974 000 kr. Utskottet erinrar om att riksdagen senare under innevarande riksmöte vid behandlingen av proposition 1984/85:115 om regional utveckling och utjämning har att ta ställning till ytterligare vissa anslagsfrågor avseende de tekniska fakulteterna.

Utskottet hemställer

1. beträffande *inrättande av tjänster som professor*
att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta två tjänster som professor (L 24/26) i enlighet med vad som förordats i proposition 1984/85:100,
2. beträffande *inrättande av tjänst som professor i byggnadsvård vid CTH*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2495,
3. beträffande *tjänst som professor i korrosionslära vid KTH*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2263,
4. beträffande *fortsatt uppyggnad av forskningen och forskarutbildningen inom polymerområdet*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1531,
5. beträffande *tjänst som professor i digital- och datateknik i Lund*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2524 yrkande 1,
6. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen till Tekniska fakulteterna för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 398 974 000 kr.

10. **Temaorienterad forskning.** Regeringen har under punkt D 25 (s. 370—371) föreslagit riksdagen att till Temaorienterad forskning för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 17 089 000 kr.

Motionen

1984/85:1353 av Sture Thun m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av intensifierad forskning om försurade vattendrag.

Utskottet

Förevarande anslag avser temaorienterad forskning och forskarutbildning i Linköping. Verksamheten bedrivs inom ramen för en sektion av den filosofiska fakulteten.

Regeringen föreslår att riksdagen till Temaorienterad forskning för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 17 089 000 kr.

Utskottet tillstyrker att de av regeringen begärda medlen beviljas.

Det finns för närvarande fyra forskningsområden inom temaorganisationen, nämligen hälso- och sjukvården i samhället, kommunikation — överföring av information, teknik och social förändring samt vatten i natur och samhälle.

I motion 1984/85:1353 (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av intensifierad forskning om försurade vattendrag. Motionärerna pekar på de ökade svårigheterna för kommunerna att ordna en tillfredsställande vattenförsörjning på grund av råvattnets dåliga kvalitet. Gynnsamma förutsättningar för forskning på området finns enligt motionärerna i Östergötland. De hänvisar till den temaorienterade forskningen i Linköping (temat vatten i natur och samhälle) och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) i Norrköping.

Utskottet vill med anledning av motionen anföra följande.

Skogs- och jordbrukets forskningsråd (SJFR) har regeringens uppdrag att till sommaren 1985 redovisa ett program för forskning om alternativa produktionsformer, där ett huvudtema är alternativ till handelsgödsel, som är en bidragande orsak till vattenförorening och försurning. Likaså har statens naturvårdsverk (SNV) i uppdrag att i samarbete med berörda myndigheter utarbeta ett program angående försurningsforskning. Utskottet har erfaren att dessa två program kommer att ligga till grund för regeringens fortsatta ställningstaganden i fråga om forskning inom det av motionärerna angivna forskningsområdet.

Utskottet anser inte att riksdagen med anledning av motionen skall göra något uttalande om den temaorienterade forskningen i Linköping.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet förevarande motion.

Åberopande vad utskottet har anfört hemställer utskottet

1. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Temaorienterad forskning* med bifall till propo-

sition 1984/85:100 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 17 089 000 kr.,

2. beträffande *forskning om försurade vattendrag* att riksdagen avslår motion 1984/85:1353.

11. **Kungl. biblioteket.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 26 (s. 372—373) och hemställer
att riksdagen till *Kungl. biblioteket* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 44 744 000 kr.

12. **Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 27 (s. 373) och hemställer
att riksdagen till *Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 3 488 000 kr.

13. **Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål.** Regeringen har under punkt D 28 (s. 374—375) föreslagit riksdagen att till Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 50 244 000 kr.

Motionerna

1984/85:791 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

19. att riksdagen beslutar att i anslaget Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 5 milj. kr. förhöjt belopp som förstärkning av biblioteksresurser inom högskolan.

1984/85:1162 av Karin Ahrlund (fp) och Hans Petersson i Röstånga (fp) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade motionen 1984/85:1157 — såvitt nu är i fråga yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen uttalas om "utlokalisering" till Mellanskåne av viss verksamhet vid Lunds universitet.

1984/85:1319 av Bo Forslund m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om fördelning av anslaget för kontaktverksamhet m. m. vid de nya högskolorna.

1984/85:1320 av Bo Forslund m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om medel till forskningsanknytning vid de mindre högskolorna.

1984/85:1330 av Jan Hyttring m. fl. (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om årlig ökning av anslaget för kontaktverksamhet m. m. vid de nya högskolorna.

1984/85:1332 av Olof Johansson (c) vari yrkas att riksdagen hos rege-

ringen begär förslag om möjlighet att växla mellan forskning och tjänst enligt de riktlinjer som anges i motionen.

1984/85:1339 av Gullan Lindblad m. fl. (m, fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande högskolan i Karlstad om forsknings- och utvecklingsarbetet.

1984/85:1522 av Jan Hyttring (c) och Bertil Jonasson (c) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade motionen 1984/85:1520 — såvitt nu är i fråga yrkas

2. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av statligt stöd för utvecklingscentrum och industripark vid högskolan i Karlstad,

3. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av ökade statliga medel till FoU och kontaktverksamhet vid högskolan i Karlstad,

1984/85:1845 av Rune Backlund m. fl. (c, fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts rörande vidgad FoU-verksamhet i Jönköping inom handikappområdet.

1984/85:1925 av Björn Samuelson m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om årlig ökning av anslaget för kontaktverksamhet m. m. vid de nya högskolorna.

1984/85:1950 av Margareta Winberg m. fl. (s, m, c, vpk) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om allmänna utbildningspolitiska insatser i Jämtlands län,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om årlig ökning av anslaget för kontaktverksamhet m. m. vid de nya högskolorna,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om medel till forskningsanknytning vid de mindre högskolorna.

Utskottet

I propositionen föreslås att riksdagen till Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 50 244 000 kr.

Under anslaget beräknas bl. a. 4,5 milj. kr. för förstärkning av högskolans biblioteksresurser, samt sammantaget 8,117 milj. kr. för verksamhet med kontaktforskare och högskolans kontaktverksamhet.

I motion 1984/85:791 (fp) yrkande 19 tas frågan upp om kostnadsutvecklingen för inköp av litteratur och tidskrifter till de vetenskapliga biblioteken. Prishöjningarna har under en följd av år överstigit anslagsuppräknningen, varför ytterligare 5 milj. kr. enligt motionärerna bör anvisas som förstärkning till de vetenskapliga biblioteken.

En uppräknning av medlen till högskolans kontaktverksamhet med 1,5 milj. kr. för budgetåren 1985/86 och 1986/87 yrkas i motionerna 1984/85:1330 (c), 1984/85:1925 (vpk) och 1984/85:1950 (s, m, c, vpk) yrkande 2. En ökad satsning på kontaktverksamheten yrkas även i motionerna 1984/85:1319 (s) och 1984/85:1522 (c) yrkande 3 i denna del.

Utskottet erinrar om att biblioteksresurserna vid forskningsbiblioteken under flera år fått förstärkning med anslag av engångskaraktär. I propositionen föreslås för budgetåret 1985/86 ca 4,5 milj. kr. för detta ändamål. Ytterligare medel för biblioteken måste i första hand tillskapas genom omprioriteringar. Med hänvisning härtill avstyrks motion 1984/85:791 yrkande 19.

Riksdagen beslöt år 1984 att avsätta 1,5 milj. kr. för att ge de mindre högskolorna en förstärkt basorganisation dels för kontakter med olika intressenter utanför högskolan, dels för systematiserade kontakter med högskoleenheter med fast forskningsorganisation (jfr UbU 1983/84:28). För budgetåret 1985/86 föreslås i propositionen att den aktuella anslagsposten förs upp med oförändrat belopp jämte viss prisomräkning.

Utskottet vill peka på att medlen för kontaktverksamheten vid de mindre högskoleenhetererna bör ses som ett initialt stöd och stimulansbidrag för att skapa en kontaktorganisation. Verksamheten är ännu under uppbyggnad och UHÄ föreslog därför endast prisomräkning av anslagsposten för budgetåret 1985/86. Behovet av ytterligare resurser för kontaktverksamhet får för de närmaste budgetåren prövas i samband med omfördelning av befintliga medel i enlighet med riksdagens beslut med anledning av den forskningspolitiska propositionen våren 1984 (prop. 1983/84:107). Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 1984/85:1319, 1984/85:1330, 1984/85:1522 yrkande 3 i denna del, 1984/85:1925 och 1984/85:1950 yrkande 2.

Utskottet, som ej heller i övrigt har något att erinra mot medelsberäkningen, föreslår att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:100 till Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 50 244 000 kr.

I två motioner förordas en ökad satsning på FoU-verksamhet i Karlstad. I motion 1984/85:1522 (c) yrkande 2 begärs statligt stöd för ett utvecklingscentrum och en industripark i anslutning till högskolan i Karlstad och i yrkande 3 i denna del samma motion samt i motion 1984/85:1339 (m, fp)

yrkande 4 begärs ökade medel för forskning inom teknisk kemi, arbetslivsforskning och datapedagogik. I motion 1984/85:1845 (c, fp) yrkande 3 utvecklas vilka möjligheter som finns till vidgad FoU-verksamhet i Jönköping inom handikappområdet genom en där samlad kompetens som bör tas till vara och utnyttjas. I motionerna 1984/85:1950 (s, m, c, vpk) yrkande 3 och 1984/85:1320 (s) begärs ökade resurser för forskningsanknytning vid de mindre högskolorna. I motion 1984/85:1950 yrkande 1 tas frågan upp om allmänna utbildningspolitiska insatser i Jämtlands län.

Utskottet behandlade under det förra riksmötet utförligt forsknings- och utvecklingsarbete vid högskolor utan egna fasta forskningsresurser och i samband därmed även motioner om ökade medel för FoU-verksamhet vid högskolorna i Jönköping och Karlstad och de mindre högskolorna i allmänhet (UbU 1983/84:28 s. 43 ff.). Med hänvisning till vad utskottet där anförde avstyrks motionerna 1984/85:1522 yrkande 2 och yrkande 3 i denna del, 1984/85:1339 yrkande 4, 1984/85:1845, 1984/85:1950 yrkandena 1 och 3 och 1984/85:1320.

I motion 1984/85:1162 (fp) yrkande 2 föreslås att *viss verksamhet vid Lunds universitet lokaliseras till Mellanskåne*. Det är enligt motionärerna angeläget att samarbetsprojekt mellan kommuner, näringsliv och universitetets forskningsorganisation kommer till stånd.

Utskottet anser att det bör ankomma på universitetet i Lund att själv ta ställning till hur och med vilka medel sådant forskningssamarbete skall ske. Med hänvisning härtill avstyrks motion 1984/85:1162 yrkande 2.

I motion 1984/85:1332 (c) tas frågan upp om möjlighet att *växla mellan forskning och praktiskt arbete*. Motionären anger riktlinjer för hur en kombination av forskning och innehav av tjänst skulle kunna ske.

Utskottet är positivt till ökade kontakter mellan forskning och praktisk samhällsverksamhet. Utskottet vill här erinra om de möjligheter som bl. a. verksamheten med kontaktforskare ger i detta hänseende. Detta innebär att lärare och forskare inom högskolan ställs till förfogande för små och medelstora företag, offentliga — främst kommunala — myndigheter och organisationer. Det har blivit en fungerande form för kunskapsöverföring från högskolan till en kategori myndigheter och företag som sällan utnyttjar FoU för att utveckla sin verksamhet.

Samtidigt har kontaktforskarna fått erfarenheter som är av värde för deras fortsatta undervisning och forskning inom högskolan. Utskottet erinrar om vad utskottet tidigare anfört om kontaktforskare (jämför UbU 1981/82:37 s. 41). Med hänvisning härtill avstyrks motion 1984/85:1332.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål* med bifall till proposition 1984/85:100 och avslag på motionerna 1984/85:791 yrkande 19, 1984/85:1319, 1984/85:1330, 1984/85:1522 yrkande 3 i denna del, 1984/85:1925 och 1984/

85:1950 yrkande 2 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 50 244 000 kr.,

2. beträffande *ökad satsning på FoU-verksamhet vid mindre högskoleenheter m. m.*

att riksdagen avslår motionerna 1984/85:1522 yrkande 2 och yrkande 3 i denna del, 1984/85:1339 yrkande 4, 1984/85:1845, 1984/85:1950 yrkandena 1 och 3 samt 1984/85:1320,

3. beträffande *lokalisering till Mellanskåne av viss verksamhet vid Lunds universitet*

att riksdagen avslår motion 1984/85:1162 yrkande 2,

4. beträffande *växling mellan forskning och annan tjänstgöring*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1332.

Stockholm den 9 maj 1985

På utbildningsutskottets vägnar

GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Per Unckel (m), Lars Gustafsson (s), Birgitta Rydle (m), Helge Hagberg (s), Göran Allmér (m), Iris Mårtensson (s), Lars Svensson (s), Birger Hagård (m), Jörgen Ullenhag (fp), Margot Wallström (s), Ingvar Johnsson (s), Larz Johansson (c), Inger Josefsson (c) och Maj Kempe (vpk).

Reservationer

1. Anslag till Humanistiska fakulteterna (punkt 1, mom. 3)

Georg Andersson, Lars Gustafsson, Helge Hagberg, Iris Mårtensson, Lars Svensson, Margot Wallström och Ingvar Johnsson (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar "Utskottet erinrar" och på s. 5 slutar "anvisa 177 774 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående redovisat vad regeringen har vidtagit för åtgärder med anledning av riksdagens uttalande våren 1984 om förstärkning av bl. a. humanistisk forskning. Enligt utskottets uppfattning bör riksdagen avvakta förslag av regeringen om särskilda insatser därutöver på det humanistiska forskningsområdet, innan beslut fattas om resursförstärkning av den omfattning som förordas i förevarande motioner. Utskottet utgår från att ett underlag för beslut om resurser till humanistisk forskning kommer att presenteras för riksdagen senast i samband med den forskningspolitiska proposition som planeras till våren 1987. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1984/85:791 yrkande 26, 1984/85:1044 yrkande 1, 1984/85:1324 yrkandena 7 och 8 samt 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del.

Utskottet, som inte har något att erinra mot föredragande statsrådets medelsberäkning, föreslår att riksdagen under anslaget för budgetåret 1985/86 anvisar 172 774 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Humanistiska fakulteterna* med bifall till proposition 1984/85:100 och med avslag på motionerna 1984/85:791 yrkande 26, 1984/85:1044 yrkande 1, 1984/85:1324 yrkandena 7 och 8 samt 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 172 774 000 kr.,

2. Anslag till Centrum för dansforskning (punkt 1, mom. 4)

Maj Kempe (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar "Utskottet har" och slutar "motion 1984/85:613" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att seriös forskning på området är en förutsättning för att i kvalitativt hänseende utveckla utövandet av folkmusik och folkdans. Det är angeläget att bevara, levandegöra och utveckla de unika kvaliteter som finns i den svenska folkmusiken och folkdansen. För att skapa rimliga ekonomiska förutsättningar för detta bör riksdagen nu besluta att anvisa särskilda medel härför. Utskottet föreslår att ett nytt anslag, Centrum för dansforskning, förs upp på riksstaten och att 0,5 milj. kr. anvisas under anslaget för budgetåret 1985/86. Med det anförda tillstyrker utskottet motion 1984/85:613 yrkande 3.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *nytt anslag*

att riksdagen till *Centrum för dansforskning* med bifall till motion 1984/85:613 yrkande 3 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 500 000 kr.,

3. Anslag till Samhällsvetenskapliga fakulteterna (punkt 4, mom. 6)

Georg Andersson, Lars Gustafsson, Helge Hagberg, Iris Mårtensson, Lars Svensson, Margot Wallström och Ingvar Johnsson (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar "Utskottet vill" och på s. 11 slutar "206 945 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i avsnittet om de humanistiska fakulteterna i det föregående redovisat regeringens åtgärder med anledning av riksdagens uttalande våren 1984 om förstärkning av bl. a. samhällsvetenskaplig forskning. Enligt utskottets uppfattning bör riksdagen avvakta förslag av regeringen om särskilda insatser därutöver på det samhällsvetenskapliga forskningsområdet, innan beslut fattas om resursförstärkning av den omfattning som föreslås i förevarande motioner. Utskottet utgår från att ett underlag för

beslut om resurser till samhällsvetenskaplig forskning kommer att presenteras för riksdagen senast i samband med den forskningspolitiska proposition som planeras till våren 1987. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1984/85:791 yrkande 27, 1984/85:1044 yrkande 2 och 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del.

Utskottet, som inte har något att erinra mot föredragande statsrådets medelsberäkning, föreslår att riksdagen med bifall till budgetpropositionen under förevarande anslag för budgetåret 1985/86 anvisar 201 945 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Samhällsvetenskapliga fakulteterna* med bifall till proposition 1984/85:100 och med avslag på motionerna 1984/85:791 yrkande 27, 1984/85:1044 yrkande 2 och 1984/85:2539 yrkande 2 i denna del för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 201 945 000 kr.

4. Förslag om regionalt hälsouniversitet (punkt 5, mom. 1)

Under förutsättning av bifall till reservation 3 i UbU 1984/85:27

Per Unckel, Birgitta Rydle och Göran Allmér (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar "Utskottet har" och slutar "denna del" bort ha följande lydelse:

Utskottet har tidigare avstyrkt inrättandet av ett hälsouniversitet i Linköping. Inrättandet av fem tjänster inom ämnesområdet medicinsk cellbiologi är en del av förslaget om ett hälsouniversitet. Med hänvisning härtil föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2542 yrkande 17 i denna del avslår proposition 1984/85:100 i denna del.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *inrättande av tjänster i medicinsk cellbiologi i Linköping*

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:2542 yrkande 17 i denna del avslår proposition 1984/85:100,

5. Uppbyggnad av forskningsorganisation för miljö- och hälsoskydd i Umeå (punkt 8, mom. 4)

Maj Kempe (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 19 börjar "Utskottet finner" och slutar "yrkandena 1 och 3" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner att det är synnerligen angeläget med forskning på det aktuella området. Trots att såväl miljö- som hälsovårdsforskning bedrivs vid universitet i Umeå saknas för den där bedrivna utbildningen av inspektörer vid miljö- och hälsoskyddslinjen en självklar forskningsanknytning.

För detta erfordras en fast forskningsorganisation med forskarutbildning. En professur med inriktning på det nämnda ämnesområdet bör därför inrättas vid institutionen för miljö- och hälsoskydd vid Umeå universitet före år 1990.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1923 yrkandena 1 och 3 och med anledning av motion 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

dels att utskottets hemställan under mom. 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *uppbyggnad av forskningsorganisation för miljö- och hälsoskydd i Umeå*

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1923 yrkandena 1 och 3 samt med anledning av motion 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

6. Anslag till Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna (punkt 8, mom. 7)

Under förutsättning av bifall till reservation 5

Maj Kempe (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar "Utskottet har i" och slutar "411 273 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet föreslår med hänvisning till vad som anförts i det föregående att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1923 yrkande 2 och med anledning av motion 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och proposition 1984/85:100 till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av $(411\,273\,000 + 180\,000 =) 411\,453\,000$ kr.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Matematisk-naturvetenskapliga fakulteterna* med bifall till motion 1984/85:1923 yrkande 2 och med anledning av motion 1984/85:871 yrkande 1 i denna del och proposition 1984/85:100 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 411 453 000 kr.

7. Ytterligare resurser till vetenskapliga bibliotek (punkt 13, mom. 1)

Jörgen Ullenhag (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar "Utskottet erinrar" och slutar "yrkande 19" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill understryka att kostnadsutvecklingen har lett till att biblioteken inte längre förmår anskaffa internationell vetenskaplig litteratur

i nödvändig omfattning. Utskottet delar därför motionärernas syn att en ytterligare resursförstärkning om 5 milj. kr. är nödvändig. Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet motion 1984/85:791 yrkande 19.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar "Utskottet, som" och slutar "50 244 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att ytterligare 5 milj. kr. skall anvisas för att förstärka de vetenskapliga biblioteken. Utskottet har i övrigt ingen erinran mot medelsberäkningen.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att riksdagen till Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål skall anvisa ett reservationsanslag om 55 244 000 kr. för budgetåret 1985/86.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål* med bifall till motion 1984/85:791 yrkande 19, med anledning av proposition 1984/85:100 och med avslag på motionerna 1984/85:1319, 1984/85:1330, 1984/85:1522 yrkande 3 i denna del, 1984/85:1925 och 1984/85:1950 yrkande 2 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 55 244 000 kr.

8. Ytterligare medel för kontaktverksamhet vid mindre högskolor (punkt 13, mom. 1)

Maj Kempe (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar "Utskottet vill" och slutar "50 244 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet vill framhålla att de nya högskolorna har visat sig vara effektiva förmedlare av regionalt anknutna FoU-behov. Beroende på de medel som står till buds kan där utvecklas effektiva former för att stimulera och stödja innovationsprocesser i samhälle och region även ur vetenskaplig synpunkt. Det är därför av vikt att anslaget ges en utveckling som snabbare svarar mot etablerade regionala behov. Anslaget bör därför byggas ut i den takt som FOMI-utredningen har föreslagit, dvs. en ökning med 1,5 milj. kr. per år under ytterligare två budgetår.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet motionerna 1984/85:1319, 1984/85:1330, 1984/85:1522 yrkande 3 i denna del, 1984/85:1925 och 1984/85:1950 yrkande 2.

Utskottet, som i övrigt inte har någon erinran mot medelsberäkningen, anser att riksdagen till Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål skall anvisa ett reservationsanslag om 51 744 000 kr. för budgetåret 1985/86.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål*

med bifall till motionerna 1984/85:1319, 1984/85:1330, 1984/85:1522 yrkande 3 i denna del, 1984/85:1925 och 1984/85:1950 yrkande 2 och med avslag på proposition 1984/85:100 och motion 1984/85:791 yrkande 19 för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag om 51 744 000 kr.

9. Växling mellan forskning och annan tjänstgöring (punkt 13, mom. 4)

Larz Johansson (c) och Inger Josefsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 29 börjar "Utskottet är" och slutar "motion 1984/85:1332" bort ha följande lydelse:

Ett system med växling mellan forskning och praktiskt arbete av det slag som motionären föreslår skulle kunna vara ett värdefullt komplement till de kontaktvägar som redan finns. Regeringen bör därför ta initiativ för att i första hand undanröja svårigheterna att varva offentlig tjänst med forskningsarbete. Regeringen bör också ta upp överläggningar med arbetsmarknadens parter i samma syfte. Med hänvisning härtill tillstyrker utskottet motion 1984/85:1332.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. *beträffande växling mellan forskning och annan tjänstgöring*
att riksdagen med bifall till motion 1984/85:1332 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

Särskilt yttrande

Bibehållande av tandläkarutbildning i Malmö (punkt 6)

Jörgen Ullenhag (fp), Larz Johansson (c), Inger Josefsson (c) och Maj Kempe (vpk) anför:

Enligt vår uppfattning bör utbildningen av tandläkare finnas kvar i Malmö. Detta är av vital betydelse också för den odontologiska forskningsorganisationen. Vi vill hänvisa till reservationerna 6 och 7 i betänkandet UbU 1984/85:27.

Jordbruksutskottets yttrande

1984/85:5 y

om viss radiobiologisk forskning

Till utbildningsutskottet

Genom beslut den 28 februari 1985 har utbildningsutskottet hemställt om yttrande av jordbruksutskottet över motion 1984/85:1940 av Jörgen Ullenhag m. fl. (fp, m, c, vpk). I motionen yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs angående en fortsatt verksamhet vid enheten för radiologisk onkologi,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag, efter samråd med enheten samt berörda myndigheter, till vilken forskningsenhet enheten för radiologisk onkologi i fortsättningen skall knytas, samt

3. att riksdagen beslutar att verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi för budgetåret 1985/86 skall finansieras via anslag till Stockholms universitet samt med avgifter från kärnkraftsindustrin.

Utskottet

Jordbruksutskottet behandlade under våren 1984 en motion (fp) om anslag till enheten för radiologisk onkologi vid Stockholms universitet (JoU 1983/84:34). I betänkandet – till vilket här hänvisas – lämnade utskottet en redogörelse för den ifrågavarande forskningsverksamheten m. m. Forskningen finansierades delvis genom särskilda avgiftsmedel som togs ut av kärnkraftsindustrin. Enligt en anmälan i 1984 års budgetproposition (prop. 1983/84:100 bil. 11 s. 122) skulle denna finansieringsform inte längre utnyttjas. Då ifrågavarande medel ej föreslagits anvisade i annan ordning hade fråga uppkommit om att lägga ned en del av verksamheten. Utskottets ställningstagande till motionen innebar sammanfattningsvis att en omedelbar nedläggning av enheten borde undvikas och tid ges för en planering som syftade till att mera långsiktigt tillvarata enhetens kompetens. Vad utskottet anfört med anledning av motionen har riksdagen som sin mening gett regeringen till känna (rskr. 1983/84:325).

I regleringsbrev för budgetåret 1984/85 avseende anslag inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde har – med hänvisning till nyss angivna riksdagsbeslut – under anslaget H 18 Strålskyddsforskning övergångsvis anvisats 1 305 000 kr. för viss särskild forskning rörande joniserande strålningens sena effekter.

Den fortsatta verksamheten vid enheten för radiologisk onkologi tas upp i årets budgetproposition under utbildningsdepartementets resp. jordbruksdepartementets huvudtitlar (bil. 10 s. 363 f. och bil. 11 s. 105). Chefen för

utbildningsdepartementet anför härvid bl. a. följande.

Universitetet i Stockholm har i samråd med statens strålskyddsinstitut på regeringens uppdrag inkommit med synpunkter på enhetens fortsatta verksamhet. De båda myndigheterna finner inte den aktuella enhetens verksamhet vara förenlig med den typ av forskning som bedrivs inom myndigheten och anser sig inte kunna ställa medel till dess förfogande. Några förslag att ansluta enheten sammanhållen till annan pågående verksamhet framfördes inte.

Jag finner därför efter samråd med cheferna för försvars- samt jordbruksdepartementen att förutsättningar inte längre finns för att verksamheten vid enheten skall kunna bedrivas med nuvarande omfattning och inriktning. Den del av gruppens personal som tidigare erhållit s. k. NOM-garanti kommer även i fortsättningen att vara knuten till universitetet i Stockholm. Det tidigare inledda förfarandet i syfte att bl. a. integrera enhetens övriga personal inom andra verksamheter bör dock återupptas.

I motion 1940 lämnas en utförlig redovisning av forskningsverksamheten vid enheten för radiologisk onkologi, innefattande även enhetens samarbete med olika nationella och internationella forskningsorgan m. m. Det understryks att uteblivna anslag enligt regeringsförslaget skulle innebära att Nordens enda laboratorium för studier av strålindicerad cancer i djur måste läggas ned. Väsentliga kunskaper och materiella resurser skulle gå förlorade. Motionen utmynnar i yrkanden som innebär att riksdagen bör uttala sig om vikten av en fortsatt verksamhet vid enheten samt besluta att verksamheten finansieras via anslag till Stockholms universitet och med avgifter från kärnkraftsindustrin. Vidare yrkas att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om till vilken forskningsenhet verksamheten bör knytas.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att man bör mera långsiktigt tillvarata den kompetens och de resurser i övrigt som enheten för radiologisk onkologi representerar. Den omständigheten att universitetet i Stockholm och strålskyddsinstitutet inte ansett sig kunna ställa medel till enhetens förfogande bör enligt utskottets mening inte bli ensamt avgörande för den fortsatta verksamheten inom ett forskningsområde som är betydelsefullt i flera hänseenden. Från de synpunkter utskottet har att företräda tillstyrker utskottet motionärernas yrkande om fortsatta överväganden rörande enhetens verksamhet och organisatoriska anknytning (yrkandena 1 och 2). Utskottet har ingen erinran mot förslaget om en fortsatt delfinansiering via avgiftsmedel från kärnkraftsindustrin (yrkande 3). Närmare bestämmelser om dessa avgifter finns i förordningen (1976:247, ändrad senast 1984:478) om vissa avgifter till statens strålskyddsinstitut. Beslut om storleken av dessa avgifter m. m. faller inom regeringens kompetensområde.

Utöver det belopp om ca 1,3 milj. kr. som för innevarande budgetår anvisats under anslaget H 18 krävs, enligt vad utskottet inhämtat, ett tillskott

om ca 1,25 milj. kr. för att täcka enhetens lokalkostnader m. m. fr. o. m. den 1 juli 1985.

Stockholm den 26 mars 1985

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Grethe Lundblad (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), Åke Selberg (s) och Paul Lestander (vpk).